

Verbond Nederlandse Motorbootsport NIEUWSBRIEF

KNMC, Dukatenburg 90-11/6, 3437 AE Nieuwegein www.knmc.nl

Artist impression van de vernieuwde Hiswa-stand van de KNMC en het Verbond Nederlandse Motorbootsport

Evenementen HISWA 2007

De Hiswa is door de jubilerende KNMC aangegrepen om de presentatie in de Amsterdamse RAI compleet te vernieuwen. De nieuwe stand bijvoorbeeld. Groter, want 50 vierkante meter is meer dan de 21 van de voorgaande jaren. Het overzicht van de evenementen vindt u op pag. 3

Aansprakelijkheid

Bij een vereniging wordt het handelen van een bestuurslid aan de vereniging toegerekend en wordt het als een handelen van de vereniging beschouwd. In enkele gevallen kan de bestuurder wel worden geconfronteerd met een persoonlijke aansprakelijkheid. Zie pagina 5

Bediening bruggen, sluisen en informatie over vaarwegen

Elke maand publiceert het ministerie van Verkeer en Waterstaat - Rijkswaterstaat Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) - een update van de bedieningstijden van sluisen en bruggen. Zie voor nadere informatie pagina 4.

Brandveiligheid

Veiligheid begint bij het bewust stilstaan en nadenken over de mogelijke risico's van activiteiten die u wilt ondernemen. U heeft de zorg voor uw gasten, personeel en vrijwilligers, daaronder valt nadrukkelijk ook hun veiligheid. Zie pagina 8

100-jarige KNMC en het Verbond Nederlandse Motorbootsport feestelijk en vernieuwend aanwezig op de Hiswa

De aanwezigheid van de KNMC op de 52ste Hiswa (van dinsdag 6 maart tot en met zondag 11 maart) zal dit jaar zeker niet onopgemerkt blijven. Daar zullen de nieuwe stands van de KNMC en het Verbond Nederlandse Motorbootsport op een hele mooie locatie én – vanzelfsprekend – alle naar Amsterdam trekkende KNMC- en Verbondsleden zelf ongetwijfeld voor gaan zorgen. Arie Kwak, beoogd voorzitter van het Verbond Nederlandse Motorbootsport: „Dat laatste is heel belangrijk. Mijn boodschap aan de leden: komt die week allemaal naar Amsterdam!”

De Hiswa is door de jubilerende KNMC aangegrepen om de presentatie in de Amsterdamse RAI compleet te vernieuwen. De nieuwe stand bijvoorbeeld. Groter, want 50 vierkante meter is meer dan de 21 van de voorgaande jaren. Praktisch, want voorzien van een keuken en een berging waar goed mee kan worden gewerkt, en fraai uitgevoerd in diverse tinten blauw en wit, met het 'oude' golfmodel er op andere wijze maar even speels in verwerkt, met drie spreektafels en een informatiebalie en met een ruimte waar plaats is voor een kleine foto-tentoonstelling 'KNMC 100 jaar'.

„En“, zo vertelt Kwak, „dan de plek waar we dit jaar staan. Echt helemaal tussen de motorboten, groot en klein in, tegen de noordkant aan. Iedereen die ook maar enigszins geïnteresseerd is in motorboten, kan dit jaar niet om de KNMC en het motorbootverbond heen. Een betere plek kun je je niet wensen.”

Het reclame maken voor KNMC en het Verbond Nederlandse Motorbootsport en het verstrekken van informatie aan watersportverenigingen, motorbootclubs en individuele motorbootvaarders is vanzelfsprekend de reden waarom we zo nadrukkelijk aanwezig zijn in de RAI. Om die boodschap zo breed en massaal mogelijk te kunnen uitdragen, is door Club en Verbond rond de Hiswa een evenementen- annex themaprogramma 'gehangen' dat de moeite van het bezoeken van hal 5 (stand 05-318) beslist meer dan waard is.

Zo is er onder meer die al genoemde foto-expositie 100 jaar KNMC, wordt er aandacht besteed aan het Jubileumboek, is er een themadag Veiligheid op het water en worden er presentaties gehouden over Toertochten in binnen- en buitenland en varen op ruim water.

Zijn dat al zaken waar de huidige KNMC-leden zo maar op af kunnen komen – ze worden ook zeker de hele week door verwacht – op vrijdag 9 maart denken de standhouders heel veel Clubleden én andere geïnteresseerden te kunnen verwelkomen. Die dag immers is wat de KNMC betreft 'de dag van het Schipperskoor'. Zowel om 11.00 uur in de ochtend als rond de klok van twee uur 's middags zullen dirigent Willem van Geldre, zijn zingende mannen en zijn begenadigde musici tijdens de eerste officiële optredens van 2007 laten horen welke enorme progressie er de afgelopen winter weer is gemaakt. Adel verplicht immers, zeker als je al een heuse cd-opname achter de rug hebt.

Arie Kwak: „Van die dag verwachten we als KNMC en het Verbond Nederlandse Motorbootsport natuurlijk heel erg veel. Dat moet een enorme drukke, maar gezellige dag gaan worden. Maar – het is de bedoeling dat dat de hele Hiswa door het geval zal zijn.

De stand van de KNMC moet dit jaar echt dé ontmoetingsplek worden voor alle motorbootvaarders in Nederland, voor mensen die nog geen lid zijn, maar ook voor leden, voor alle leden, als het aan mij ligt. En dan, afsluitend, met een lach: „Het spreekt vanzelf dat er een drankje klaar staat voor de bezoekers. In de stand is voldoende plaats, voorzien van een koelkast, onmisbaar natuurlijk bij een dergelijk evenement.”

Hiswa 2007

Overzicht van evenementen

Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club (KNMC)
en
Verbond Nederlandse Motorbootsport

Datum/tijd	Evenement	Overige informatie
di. 6 maart 11.30 uur	Opening foto-expositie: 100 jaar KNMC	<i>Toertochten KNMC. Activiteiten van het Verbond Nederlandse Motorbootsport.</i>
wo. 7 maart 11:00 uur	Presentatie jubileumboek 100 jaar KNMC. Gehele dag info over Toertochten	<i>Nieuw: stichting Verbond Nederlandse Motorbootsport.</i>
do. 8 maart vanaf 11:00 uur	Thema: Veiligheid op het water. Presentaties KNMC: Toertochten in binnen en buitenland	<i>Opleidingen en gebruik marifoon. Verbond Nederlandse Motorbootsport.</i>
vr. 9 maart 11:00 uur 14:00 uur	Optreden van het KNMC Schipperskoor Optreden van het KNMC Schipperskoor	<i>Activiteiten van het Nederlands Platform voor Waterrecreatie.</i>
za. 10 maart vanaf 11:00 uur	Presentaties KNMC: Varen op het ruime water	<i>Vamex: vaarexamen doen als het je uitkomt! Verbond Nederlandse Motorbootsport.</i>
zo. 11 maart vanaf 11:00 uur	Presentaties KNMC: Toertochten	<i>Nieuwe activiteiten Verbond Nederlandse Motorbootsport.</i>

Verbond Nederlandse Motorbootsport

Watersportverenigingen en Motorbootclubs...
...van harte welkom bij het
Verbond Nederlandse Motorbootsport

KNMC 100 jaar
Hiswa noordhal
Hal 5 stand: 05 - 318

Adres: KNMC en
Verbond Nederlandse Motorbootsport
Dukatenburg 90- 11/6
3437 AE Nieuwegein

Meer informatie?
T 030 - 603 99 35
F 030 - 605 38 34
I www.knmc.nl
E info@knmc.nl

Vragen over de vaarweg: bel Rijkswaterstaat 0800-8002

Voor al uw vragen, klachten en ideeën over de vaarweg belt u gratis met de Rijkswaterstaat informatielijn: 0800-8002.

Zeven dagen per week bereikbaar van 06:00 tot 22:30 uur.

Of kijk op www.08008002-rijkswaterstaat.nl

Voor meer informatie: www.infocentrum-binnenwateren.nl en www.actuelewaterdata.nl

Bedieningstijden sluizen en bruggen en Vaarwegen in Nederland

Elke maand publiceert het ministerie van Verkeer en Waterstaat - Rijkswaterstaat Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV) - een update van de bedieningstijden van sluizen en bruggen.

Via onderstaande link komt u op de productbeschrijving. Zowel het pdf-bestand als de internetapplicatie geven toegang tot enkele onderdelen van de applicatie Vaarwegkenmerken in Nederland (ViN).

Per brug, per sluis en per vaarweg wordt een overzicht gepresenteerd van de bedieningstijden.

Naast bedieningstijden zijn tevens marifoonkanaal, telefoon en/of faxnummer vermeld.

<http://www.rws-avv.nl/servlet/>

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying the website of the Rijkswaterstaat Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV). The browser's address bar shows the URL http://www.rws-avv.nl/servlet/page?_pageid=116&_dad=portal3. The website header features the logo of the Ministry of Transport, Public Works and Water Management, and navigation links such as 'Nieuws', 'Contact', 'Thema-sites', 'Over AVV', 'Werken bij AVV', 'Links', and 'Meest gestelde vragen'. The main content area is titled 'Bedieningstijden sluizen en bruggen en Vaarwegen in Nederland'. It includes a 'Producten' sidebar with links to 'Goederenvervoer', 'Personenvervoer', 'Verkeersveiligheid', 'Verkeersgegevens', 'Infrastructuur en verkeersmanagement', 'Factoren verkeer en vervoer', 'Organisatie van verkeer en vervoer', and 'Uw bestellijst'. The main text states: 'Elke maand publiceert AVV de update van de bedieningstijden van sluizen en bruggen. Via deze link komt u op de productbeschrijving. Zowel het pdf-bestand als de internetapplicatie geven toegang tot enkele onderdelen van de applicatie Vaarwegkenmerken in Nederland (ViN). Per brug, per sluis en per vaarweg wordt een overzicht gepresenteerd van de bedieningstijden. Naast bedieningstijden zijn tevens marifoonkanaal, telefoon en/of faxnummer vermeld.' A 'Update van Vaarwegen in Nederland.' link is also visible. On the right side, there is a 'Over dit nieuwsitem' section with the date 'Laatste update: 07-FEB-07' and two call-to-action buttons: 'Geef uw reactie op 'Bedieningstijden sluizen en bruggen en Vaarwegen in Nederland'...' and 'Verstuur deze pagina aan...'. A 'Houd me op de hoogte Nieuws' button is also present.

Aansprakelijkheid

Naar aanleiding van o.a. de rondvraag in de jaarvergadering van december jl. heeft het bestuur de volgende documenten opgesteld: bestuurdersaansprakelijk

en letselschade bij vrijwilligers. Alle besturen krijgen binnenkort een vragenlijst of ze hier voor verzekerd zijn, voor welk bedrag en of ze geïnteresseerd zijn in het collectieve aanbod.

Bestuurdersaansprakelijkheid

Een bestuurslid van een vereniging, met uitzondering van de vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid, is in beginsel niet persoonlijk aansprakelijk voor rechtshandelingen die hij namens de vereniging verricht. Bij een vereniging wordt het handelen van een bestuurslid aan de vereniging toegerekend en wordt het als een handelen van de vereniging beschouwd. In enkele gevallen kan de bestuurder wel worden geconfronteerd met een persoonlijke aansprakelijkheid.

Hierbij kunnen drie situaties worden onderscheiden:

- aansprakelijkheid van de bestuurder tegenover de vereniging;
- aansprakelijkheid van de bestuurder tegenover derden;
- aansprakelijkheid van de bestuurder op grond van de anti-misbruikwetgeving.

Aansprakelijkheid van de bestuurder tegenover de vereniging

De basis van het bestuurderschap is het vertrouwen dat in de bestuurder wordt gesteld. Iedere bestuurder is ten opzichte van de vereniging gehouden tot een behoorlijke vervulling van zijn taak, zoals dit in alle redelijkheid mag worden verwacht. De wet gaat uit van aansprakelijkheid van het bestuur, aangezien het gehele bestuur als een gezamenlijk college bestuurt. Er zijn echter situaties van hoofdelijke aansprakelijkheid van de bestuursleden tegenover de vereniging. Daarvan kan alleen sprake zijn als het onbehoorlijk besturen schade voor de vereniging met zich mee heeft gebracht, en de bestuurder een ernstig verwijt kan worden gemaakt. Wanneer de tekortkoming niet aan hem valt te wijten en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen ervan af te wenden, is de bestuurder niet aansprakelijk. De wet geeft niet aan wie een bestuurslid aansprakelijk kan stellen. In ieder geval kan de algemene vergadering dat.

Aansprakelijkheid van de bestuurder tegenover derden

Naast de interne aansprakelijkheid kan de bestuurder aansprakelijk zijn tegenover derden. In sommige gevallen vloeit de aansprakelijkheid direct voort uit de wettelijke regeling, bijvoorbeeld bij de vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid, of wanneer een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid nog niet is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Op

dat moment is iedere bestuurder hoofdelijk aansprakelijk. Een belangrijker grond van aansprakelijkheid is echter wanneer er sprake is van een onrechtmatige daad van een bestuurder. Een voorbeeld hiervan is wanneer een bestuurder ten tijde van het aangaan of de bekrachtiging van een rechtshandeling wist of behoorde te weten dat de vereniging niet tot nakoming van haar verplichtingen in staat zou zijn en ook niet voldoende verhaal zou bieden voor de schade die de wederpartij daardoor zou lijden. Gebeurde dit op basis van een bestuursbesluit, dan kunnen ook andere bestuurders worden aangesproken. Dit geldt niet voor de bestuurders die tegen het besluit hadden gestemd. Een typische onrechtmatige daad is misleiding van derden door de suggestie te wekken bevoegd te zijn de vereniging te vertegenwoordigen wanneer dat feitelijk niet zo is. Een derde denkt dan een overeenkomst te hebben gesloten met de vereniging, en zou schade kunnen lijden doordat dit niet het geval is.

Aansprakelijkheid van de bestuurder op grond van de anti-misbruikwetgeving

Het doel van de anti-misbruikwetgeving is het tegengaan van het misbruik van rechtspersonen (in dit geval de vereniging). Dit speelt bij verenigingen die onder de Wet op de vennootschapsbelasting vallen. Kort gezegd kunnen op grond van de Wet Bestuurdersaansprakelijkheid bestuurders hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor het niet afdragen door de vereniging van omzetbelasting, loonbelasting, premies werknemers- en volksverzekeringen en de bijdragen voor verplichte deelname aan bedrijfspensioenfondsen. De wet gaat uit van een meldingsplicht. Wie voorziet dat de vereniging een van de hiervoor genoemde verplichtingen niet kan nakomen dient dit (schriftelijk) te melden bij de betreffende instantie. Er is alleen dan nog sprake van aansprakelijkheid als de bestuurder(s) daaraan schuld heeft. De Wet bestuurdersaansprakelijkheid in faillissement legt de aansprakelijkheid voor het totale boedelttekort op bestuurders persoonlijk in geval van faillissement van de vereniging indien zij hun bestuurstaak kennelijk onbehoorlijk hebben vervuld.

De bestuurder dient zijn taak behoorlijk te vervullen, anders is het mogelijk dat hij aansprakelijk wordt gesteld.

Er bestaat een mogelijkheid voor de bestuurder om zich te verzekeren.

Letselschade bij vrijwilligers

Zijn verenigingen als werkgever aansprakelijk voor letselschade van vrijwilligers?

Nog niet zo lang geleden werd in diverse landelijke dagbladen gewaarschuwd voor een verhoogd aansprakelijkheidsrisico voor verenigingen. Met grote krantenkoppen werd duidelijk gemaakt dat verenigingen grote financiële risico's lopen wanneer een vrijwilliger een ongeluk krijgt tijdens werkzaamheden voor de vereniging. De wijze waarop dit nieuws werd gebracht heeft voor nogal wat onrust gezorgd onder verenigingsbestuurders. De vraag is of deze ophef wel helemaal terecht is. Moeten verenigingen zich inderdaad zorgen maken of valt het in de praktijk allemaal wel mee?

Aansprakelijkheid van een vereniging kan op verschillende manieren ontstaan. De belangrijkste juridische grond voor een schadeclaim tegen een vereniging is de onrechtmatige daad. Daarnaast kan sprake zijn van kwalitatieve aansprakelijkheid op grond van een specifieke hoedanigheid.

De onrechtmatige daad

Als een vrijwilliger een ongeluk krijgt tijdens de uitvoering van werkzaamheden voor zijn vereniging, kan hij trachten zijn schade te verhalen op de vereniging. De vereniging kan dan aansprakelijk worden gesteld op grond van het bekende artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek; de onrechtmatige daad.

Hieraan kan sprake zijn als de vereniging heeft verzuimd een wettelijke voorschrift in acht te nemen. Zoals bekend is er een scala aan regelgeving waaraan ook verenigingen zich hebben te houden. Een voorbeeld is de Arbo-wet. Op verenigingen rust een algemene plicht om voor een veilige werkomgeving te zorgen. Deze zorgplicht geldt ook ten opzichte van de vrijwilligers.

Ook als er niet direct een wettelijk voorschrift is overtreden kan het toch zo zijn dat de vereniging de zogenaamde maatschappelijke zorgvuldigheidsnorm heeft geschonden. Als de vereniging iets heeft gedaan of nagelaten dat in het maatschappelijk verkeer als onbetamelijk wordt geacht, dan kan dat als onrechtmatige daad worden aangemerkt.

Belangrijk is dat degene die de schade heeft geleden de bewijslast heeft. In het geval van de vrijwilliger moet deze dus aantonen dat hij schade heeft geleden door onzorgvuldig verwijtbaar handelen van de vereniging en dat de schade niet zou zijn ontstaan als de onrechtmatige handeling niet zou hebben plaatsgevonden. Indien hij dit niet kan aantonen, komt de schade niet voor vergoeding in aanmerking.

Een belangrijk verweer van de schadeveroorzaker kan zijn dat degene die schade heeft geleden zelf schuld heeft. In de praktijk leidt dit vaak tot een verdeling van de aansprakelijkheid tussen schadeveroorzaker en benadeelde omdat dan een gedeeltelijke eigen schuld wordt vastgesteld.

Kwalitatieve aansprakelijkheid

Naast de algemene aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad kan iemand aansprakelijk zijn vanuit een bepaalde hoedanigheid (ofwel kwalitatieve aansprakelijkheid). Zo bepaalt de wet dat een werkgever aansprakelijk is voor fouten van zijn werknemers. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor ouders wanneer hun kinderen schade veroorzaken. Een vereniging kan als eigenaar van een sportaccommodatie worden aangesproken wanneer de opstallen gebreken vertonen en iemand daardoor schade lijdt.

De uitspraak van het gerechtshof in Arnhem

Aanleiding voor de aandacht in de media voor de aansprakelijkheid van verenigingen is een uitspraak van het gerechtshof in Arnhem in 2005. In deze zaak ging het om een vrijwilligster van een dierenasiel die door een hond uit het asiel in haar hand was gebeten. De vrijwilligster deed een beroep op het artikel in het Burgerlijk Wetboek dat zegt dat hij die in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf arbeid laat verrichten door een persoon met wie hij geen arbeidsovereenkomst heeft (in dit geval een vrijwilliger), aansprakelijk is voor de schade die deze persoon in de uitoefening van zijn werkzaamheden lijdt. Anders dan bij de hierboven besproken gronden voor aansprakelijkheid is hier geen sprake van een billijkheidscorrectie wegens (gedeeltelijke) eigen schuld. Volgens dit wetsartikel kan aansprakelijkheid van de inlener/werkgever alleen worden voorkomen als deze kan aantonen dat hij voldoende maatregelen heeft genomen om schade te voorkomen en bij opzet of roekeloosheid van degene die schade heeft. Is dit niet het geval dan is de werkgever/inlener volledig aansprakelijk. In beginsel een alles of niets situatie dus.

In dit geval vond het hof dat er duidelijke instructies waren gegeven om niet het hok van de betreffende herder binnen te gaan. Het hof oordeelde daarom dat het asiel niet aansprakelijk was, maar in de uitspraak is wel de bevestiging gekomen dat de relatie tussen verenigingen en vrijwilligers in juridisch opzicht moet worden beschouwd als een verhouding werkgever/werknemer. Bij (letsel-)schade van de vrijwilliger zou dit betekenen dat op de vereniging werkgeversaansprakelijkheid rust, met flinke financiële gevolgen voor de vereniging.

De gevolgen van 'het dierenasielarrest' voor verenigingen

De uitspraak is eigenlijk niet meer dan een bevestiging van hetgeen in de literatuur altijd al werd aangenomen. In die zin is er dus eigenlijk niets nieuws onder de zon. Daarnaast is in de uitspraak geen kwalitatieve werkgeversaansprakelijkheid vastgesteld. Dit betekent dat niet gezegd kan worden dat er in de relatie tussen een vereniging en zijn vrijwilligers altijd sprake is van een 'absolute' aansprakelijkheid als werkgever. De krantenkop 'vereniging als werkgever aansprakelijk voor schade van vrijwilligers' is dus misleidend.

Verder is het nog maar de vraag hoe makkelijk een beroep van een vrijwilliger op het betreffende wetsartikel (7: 658 lid 4 BW) zal

(Vervolg op pagina 7)

Een vereniging kan aangesproken worden als iemand schade lijdt

Letselschade (vervolg)

(Vervolg van pagina 6)

slagen. Naast het succesvolle verweer dat het dierenasiel heeft gevoerd (goede instructie), stelt het wetsartikel ook nog als voorwaarde dat er sprake is van het uitoefenen van een beroep of bedrijf door de inlener. Het is maar zeer de vraag of altijd zal gelden dat een vereniging haar activiteiten als bedrijf uitoefent. Tot slot kan dit aansprakelijkheidsrisico door de vereniging worden afgedekt met een aansprakelijkheidsverzekering. Alleen verenigingen zonder deze verzekering zouden zich zorgen moeten maken.

Heeft het arrest dan helemaal geen nadelige consequenties?

Mogelijk zien verzekeringsmaatschappijen in dit arrest toch een aanleiding om de premies voor de aansprakelijkheidsverzekering voor verenigingen en stichtingen te verhogen. Immers uit de jurisprudentie blijkt dat het niet gemakkelijk is voor een werkgever om zich met succes te verweren tegen een claim op grond van artikel 7:658 BW (hoewel dit het dierenasiel wel is gelukt) en daarmee bestaat dan ook vaak een volledige aansprakelijkheid in plaats van een gedeelde aansprakelijkheid. Dit houdt dan een hoger financieel risico in. Daar is tegen in te brengen dat dit risico eigenlijk al lang bekend is en dus al in de huidige premies verwerkt zou moeten zijn. Gelet op de grote financiële gevolgen voor een vereniging als zij aansprakelijk is, is het raadzaam om de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen. Onderstaande tips zijn voor elke vereniging van belang.

Tips voor verenigingen die werken met vrijwilligers

1. Check de verzekeringsportefeuille!

Een aansprakelijkheidsverzekering (AVB) was al en blijft een 'must' voor elke vereniging. Van belang is dat daarbij alle hierboven genoemde risico's zijn verzekerd. Het advies is dan ook om de verzekeringsportefeuille nog eens goed door te nemen, en dan met name de aansprakelijkheidsverzekering.

2. Leef de wettelijke voorschriften na!

Voorkomen is altijd beter dan genezen. Het is dan ook van belang om als vereniging te zorgen dat aan alle wettelijke voorschriften wordt voldaan. Dit betekent bijvoorbeeld dat de vereniging moet zorgen voor deugdelijk materiaal en gereedschap. Ook is het aan te raden om de vrijwilligers goede instructies te geven wanneer zij werkzaamheden voor de vereniging moeten verrichten. Het is daarbij goed om deze instructies ook op papier te zetten. Er zijn verder tal van specifieke regels en voorschriften. Het advies is dan ook om te (laten) toetsen of de vereniging aan al deze specifieke regelgeving voldoet.

3. Denk aan de algemene zorgplicht!

De norm waaraan het handelen van de vereniging wordt getoetst is zoals aangegeven ruimer dan alleen de wettelijke voorschriften. Bij het inzetten van de vrijwilligers dient dan ook de nodige zorgvuldigheid in acht worden genomen. Daarbij kan het bestuur er ook voor kiezen om bepaalde werkzaamheden niet zelf te willen doen, maar deze uit te besteden aan gespecialiseerde bedrijven. Het onderhoud aan de verlichtingsinstallatie is hier een goed voorbeeld van.

Tot slot...

Met de zojuist genoemde voorzorgsmaatregelen kan het aansprakelijkheidsrisico voor de vereniging worden verkleind. Dit zal ook kunnen voorkomen dat de premies voor de aansprakelijkheidsverzekering sterk zullen stijgen. Maar veel belangrijker is nog dat daarmee de kans kleiner is dat een vrijwilliger iets overkomt. En dat is in ieders belang!

Alle wet- en regelgeving maakt het besturen van een vereniging er niet leuker op en zeker niet makkelijker. De Nederlandse Stichting voor Verenigingenrecht is in 2005 opgericht met het doel verenigingsbestuurders te ontlasten voor wat betreft alle juridische zaken m.b.t. hun vereniging. Door dit deel van de bestuurstaak toe te vertrouwen aan specialisten wordt de vereniging juridisch sterker en kan het bestuur zich beter richten op zijn kerntaak; de ontwikkeling van de vereniging.

Dit artikel is geschreven door Mr Arthur van der Hoeft. Hij is als bedrijfsjurist werkzaam voor de KNLTB en in deze functie onder meer verantwoordelijk voor de juridische dienstverlening aan de ruim 1.800 aangesloten tennisverenigingen.

Bron: Sport Bestuur&Management, augustus/september 2005

Het motorbootverbond
onderzoekt momenteel de
mogelijkheid om een
collectief
verzekeringscontract voor
de aangesloten
verenigingen aan te gaan.

Brandveiligheid clubgebouwen

(met dank aan Hiel van Oostrum, Tielse wv De Waal)

Algemeen

Veiligheid begint bij het bewust stilstaan en nadenken over de mogelijke risico's van activiteiten die u wilt ondernemen. U heeft de zorg voor uw gasten en personeel, daaronder valt nadrukkelijk ook hun veiligheid.

Heeft u voor uw bijeenkomst-/clubgebouw een gebruiksvergunning, dan zijn de daarin gestelde voorschriften maatgevend.

Hieronder wordt een praktisch invulling gegeven aan onderdelen van uw vergunning.

Heeft u voor het gebruik van uw bijeenkomst-/clubgebouw geen vergunning brandveilig gebruik, dan volgen hieronder een aantal voorschriften, waaraan ook niet vergunningsplichtige bouwwerken moeten voldoen.

De hieronder opgenomen voorschriften zijn een vertaling van de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in de bijlagen 3 en 4 van de gemeentelijke bouwverordening. Om de leesbaarheid te bevorderen, zijn verwijzingen naar NEN normen e.d. weggelaten. Voor de volledigheid verwijzen wij u naar de gemeentelijke bouwverordening. De medewerkers van de brandweer zijn u graag van dienst. Voor vragen kunt u contact opnemen met het bureau pro-actie, preventie, preparatie van de brandweer.

Niet alleen voor de Kerst

Wij willen voor de duidelijkheid benadrukken dat onderstaande regels en voorschriften altijd voor uw bijeenkomst-/clubgebouw van toepassing zijn. Dus niet alleen bij feestelijke gelegenheden of alleen wanneer er in uw bijeenkomst-/clubgebouw extra feestversiering wordt toegepast. Daarnaast gaat deze tekst niet over alle aspecten van brandveiligheid, maar alleen over de basis brandveiligheidsvoorzieningen. Voor alle andere aspecten (zoals bijvoorbeeld het aantal en soort brandblussers) verwijzen wij u naar het bureau pro-actie, preventie, preparatie van de brandweer.

Uitgangen en vluchtwegen

Belangrijke brandveiligheidsvoorzieningen in een bijeenkomst-/clubgebouw zijn de (nood)uitgangen. Het is immers noodzakelijk dat iedereen het bijeenkomst-/clubgebouw bij een calamiteit snel en veilig kan verlaten.

- Zijn de ingangen, doorgangen, uitgangen, gangpaden, trappen, hellingbanen en vluchtroutes over de minimale vereiste breedte vrij van obstakels? (Dit geldt voor de gehele route, dus tot aan de openbare weg).
- Zijn de deuren van de nooduitgangen niet op slot en van binnenuit direct te openen zonder gebruik te hoeven maken van sleutels of andere losse voorwerpen.
- Zijn de nooduitgangen binnen een straal van 2 meter vrij van tafels, stoelen of andere obstakels? Is de route naar de nooduitgang vrij van obstakels. Dit geldt ook voor de buitenzijde van de inrichting, zelfs op de openbare weg (b.v. geen fietsen voor de uitgang of in de vluchtroute).
- Zijn de gordijnen in of voor een ingang, doorgang en (nood)uitgang zodanig aangebracht, dat deze met de deur meedraaien en het zicht op de deuren en de herkenbaarheid van de uitgang niet verhinderen?

Nood- en transparantverlichting

Een duidelijk zichtbare en herkenbare vluchtroute is van levensbelang voor de ontvluchting van een gebouw tijdens een calamiteit.

- In een bijeenkomst-/clubgebouw kan nood- en transparantverlichting verplicht zijn. Raadpleeg hiervoor b.v. uw bouwvergunning of gebruiksvergunning. Indien u hieromtrent vragen heeft neemt u dan contact op met het bureau pro-actie, preventie, preparatie van de brandweer. (Nb. op basis van de ARBO-regelgeving kunnen nog aanvullende eisen gesteld zijn aan de noodverlichting). Belangrijk is dat alle aanwezige voorzieningen goed functioneren.
- Als de netspanning geheel of gedeeltelijk wegvalt, moet de noodverlichting binnen 15 seconden inschakelen en tenminste een uur, op de vereiste sterkte, blijven functioneren.
- Alle transparantverlichting (vluchtwegaanduiding) moeten elektrisch verlicht zijn als er personen in de inrichting aanwezig zijn. In ruimten waar geen nood- en transparantverlichting verplicht is, kan men volstaan met een vluchtwegaanduiding in de vorm van een sticker. Nb. het eventueel extra aanbrengen van dergelijke aanduidingen kan de veiligheid verhogen en is relatief goedkoop.
- De transparanten en vluchtwegaanduidingen mogen niet aan het zicht worden onttrokken (bijvoorbeeld door versieringen of gordijnen).
- De versiering moet zodanig zijn aangebracht dat van de noodverlichting de werking niet wordt belemmerd en de verlichting niet verminderd (dus rondom noodverlichtingpunten voldoende ruimte vrijhouden).

Interne organisatie

Onwetendheid is de grootste vijand tijdens een calamiteit in uw bijeenkomst-/clubgebouw, dus laat u niet verrassen en bereidt u, uw personeel voor op hoe te handelen tijdens een calamiteit.

- Maak, indien bij uw bijeenkomst-/clubgebouw aanwezig, gebruik van het ontruimingsplan en zorg ervoor dat alle verantwoordelijken weten hoe te handelen bij een calamiteit.
- Als u niet over een ontruimingsplan of ontruimingsinstructie beschikt kunt u daarvoor de tenminste de algemene ontruimingsinstructie "Hoe te handelen bij brand" gebruiken. Zorg er voor dat uw personeel geïnstrueerd is hoe te handelen bij brand of andere calamiteiten.
- Zorg ervoor dat de veiligheidsinstructies op duidelijk zichtbare plaatsen in uw bijeenkomst-/clubgebouw zijn opgehangen.
- Zorg er voor dat uw personeel weet waar de brandblusmiddelen zich bevinden en hoe deze te gebruiken.
- Zorg ervoor dat uw personeel het ontruimingsplan/vluchtplan kent en dat ermee geoefend is.

Blusmiddelen

- Met de aanwezige blusmiddelen bent u in staat om in geval

(Vervolg op pagina 9)

Brandveiligheid clubgebouwen (vervolg)

(Vervolg van pagina 8)

van brand een bluspoging te ondernemen. Zorg er daarom voor dat brandslanghaspel en draagbare blustoestellen altijd bereikbaar zijn. Hang daarom niets voor blusmiddelen.

- Om er zeker van te zijn dat de blusmiddelen voor direct gebruik beschikbaar zijn, laat u de blusmiddelen 1 x per jaar door een erkend bedrijf controleren op een goede werking.
- U kunt de laatste keuringsdatum terugvinden op het keuringsbewijs (meestal een sticker) op het blusmiddel.

Gaat u versiering ophangen?

Plafondversiering kan bij een brand in sterke mate bijdragen aan de uitbreiding van een brand. Daarom mag plafondversiering alleen worden toegepast als deze onbrandbaar of niet door normale middelen (aansteker o.i.d.) is te ontsteken, hiermee wordt bedoeld onbrandbare slingers aluminium, onbrandbaar gemaakt papier e.d., ballonnen {gevuld met lucht of helium}, houten versieringen met minimale maat van onderdelen 4 * 4 cm, onbrandbare netten en onbrandbare doeken.

Nb. de volgende materialen mogen niet worden toegepast, bijvoorbeeld droogbloemen, kunstplanten van brandbaar materiaal (zode, kunststof e.d.), opgezette dieren, manden, doeken, touwen, (kerst)takken e.d.

Overige versieringsmateriaal moet moeilijk brandbaar zijn uitgevoerd. Dergelijk versieringsmateriaal is verkrijgbaar bij de reguliere handel. Vraag hier dus expliciet om en bewaar de verpakking van versieringsmaterialen om dit aan te kunnen tonen. Voor versiering welke verticaal aan de wand zijn aangebracht geldt dat indien dit beperkt is zij niet hoeven te voldoen aan de 2 eerder genoemde punten.

Plafondversiering mag uitsluitend horizontaal opgehangen worden met behulp van ijzerdraad met een dikte van tenminste 0,5 mm.

Het versieringsmateriaal langs en aan de plafonds, dient met de onderzijde op minimaal 2,5 meter boven de vloer te hangen.

Zorg ervoor dat versieringen niet in aanraking kunnen komen met verlichting en andere warm wordende apparaten.

Als u de buitenzijde van uw schoolgebouw met versiering wilt verfraaien zijn bovenstaande tips ook van belang. Houdt rekening met de ondergrond, brandbaarheid, wijze en hoogte van ophangen en hoeveelheid versieringsmateriaal.

Waarheen met emballage, afval, e.d.

- Bewaar emballage en afval zoveel mogelijk binnen het gebouw, in daarvoor geschikte ruimten. Hiermee voorkomt u dat vandalen dit aan kunnen steken.
- Bewaar containers niet in vluchtroutes of voor /achter (nood) uitgangen.

Moet emballage en afval toch buiten worden opgeslagen, stop het dan in afsluitbare containers van onbrandbaar materiaal. Zet deze niet op een brandkraan en niet bij een opening in de gevel.

- Laat afval regelmatig afvoeren.
- Zorg ervoor dat de ruimten waar emballage en afval wordt bewaard zoveel mogelijk zijn opgeruimd.

Speciaal voor de kerstdagen

Komt er een kerstboom?

- Het is in uw bijeenkomst-/clubgebouw niet toegestaan om natuurlijke kersttakken te gebruiken als versiering. Dit geldt zowel voor plafond- als voor wandversiering. Gebruik in plaats hiervan imitatie-kersttakken die voldoen aan het gestelde onder het kopje "gaat u versiering ophangen".

- Elke kerstboom dient te worden geïmpregneerd. Omdat impregneren specialistisch werk is, zal brandweer van u verlangen dat u aantoonbaar dat dit impregneren is gedaan door een erkend bedrijf met een erkend product. Wilt u het echt veilig doen koop dan een kunststof kerstboom, gemaakt van een type kunststof welke niet gemakkelijk in brand gaat. Een echte boom is erg brandbaar.

- Testen van TNO laten zien dat zelfs impregneren niet afdoende helpt. Wilt u het echt veilig doen koop dan een kunststof kerstboom, gemaakt van een type kunststof welke niet makkelijk in brand gaat. Kiest u voor een "echte" boom, kies dan voor een boom met kluit en plaats deze in een stevige kuip. Houd de aarde waarin de boom geplant is goed vochtig, zodat de boom minder snel uitdroogt.

- Kerstbomen zijn niet toegestaan in vluchtroutes zoals gangen, doorgangen trappenhuizen en bij (nood)uitgangen. Ook niet plaatsen voor kleine blusmiddelen zoals haspels e.d. In de overige ruimten worden ze slechts onder bepaalde voorwaarden (zoals hieronder zijn aangegeven) toegestaan.

- Clusters van meerdere kerstbomen en meerder kerstbomen in een ruimte vormen een onacceptabel veiligheidsrisico en zijn dan ook niet toegestaan. Zorg dat de boom niet kan omvallen (hierdoor kunnen ongewild vluchtroutes worden versperd).

- Zet de boom niet te dicht bij de gordijnen.

- Gebruik geen echte kaarsjes in de boom. Een moment van onoplettendheid kan uw boom in een fakkeldoen veranderen.

- Verlichting in de boom is mooi, maar alleen veilig als u elektrische verlichting met KE-MA-keur gebruikt.

- Controleerde bedrading van de elektrische kerstboomverlichting op beschadigingen.

- Probeer de installatie eerst uit door de lampjes voor het ophangen korte tijd te laten branden.

- Gebruik een gaaf en goed passend verlengsnoer, en leg dat

(Vervolg op pagina 10)

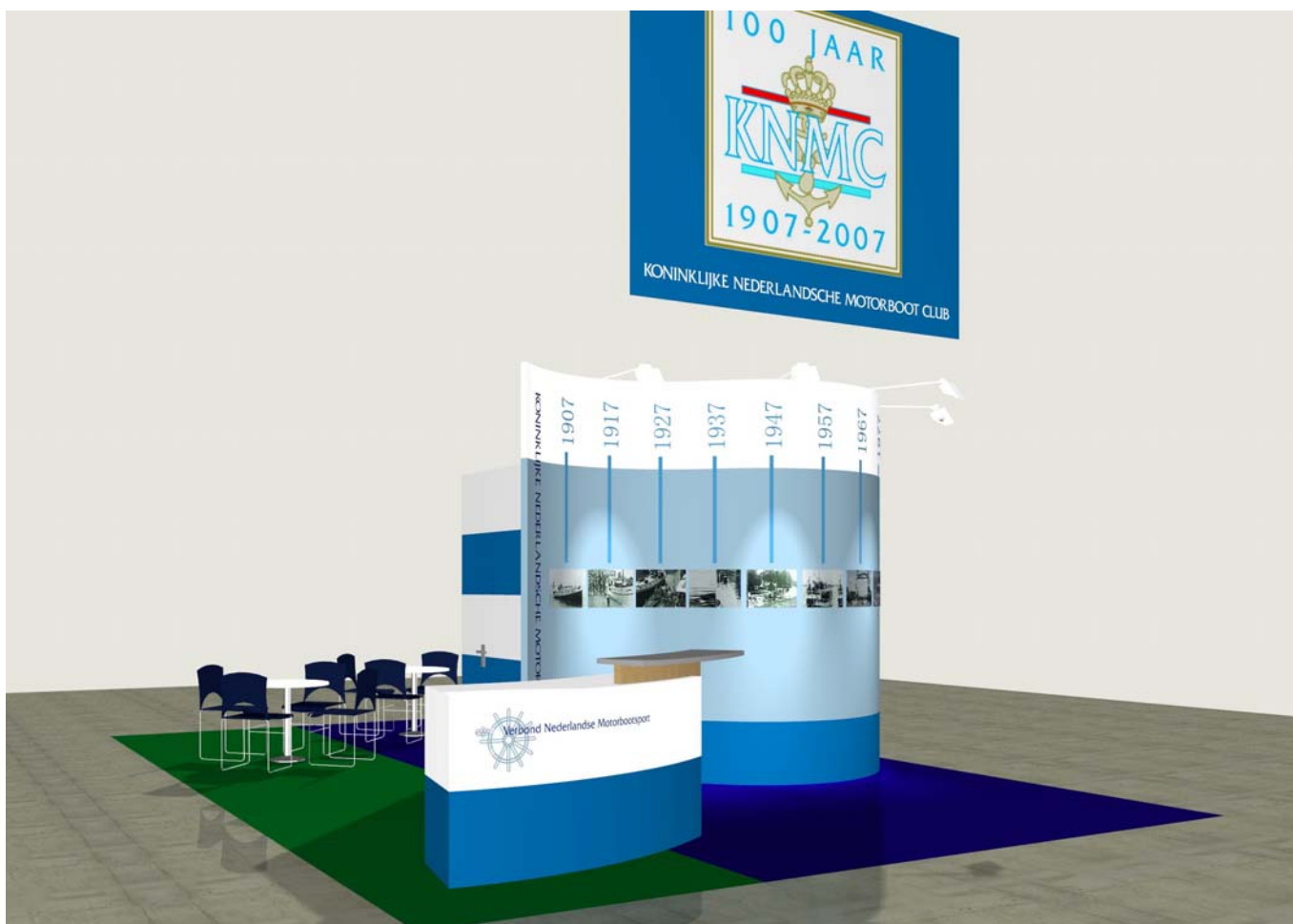
Brandveiligheid clubgebouwen (vervolg)

zodanig neer dat niemand er over kan struikelen. Langs vluchtroutes de snoeren afplakken.

- Doe de verlichting uit als het pand gesloten wordt. Haal de stekker uit het stopcontact, als u alleen een lampje los draait blijft risico op brand bestaan.
- Dennengroen mag niet of slechts in beperkte mate worden gebruikt. Dit materiaal is zeer brandgevaarlijk, zeker als het droog is. Daarom mogen kerststakken slechts in kleine clusters (1m², niet aan het plafond, opgehangen worden. Deze clusters dienen een onderlinge

afstand te hebben van tenminste 3 meter vrije tussenruimte. en zijn opgehangen aan ijzerdraad met een dikte van tenminste 0,5 mm.

- Plaats kerstbomen niet voor blusmiddelen, meterkasten, brandmeld- of andere schakel- en bedieningspanelen.
- U zult begrijpen dat vanuit het oogpunt van brandveiligheid de voorkeur van de brandweer uitgaat naar het gebruik van kunststof kerstbomen.

Nog een impressie van de vernieuwde Hiswa-stand van de KNMC en het Verbond Nederlandse Motorbootsport